

Research Paper

The Structural Model of Relationship between Self-Efficacy and Social Performance with Mediating Role of Students' Adjustment to School

Abolghasem Barimani¹

Department of Educational Administration, Neka Branch, Islamic Azad University, Neka, Iran

Received: 98/13/9

Accepted: 99/5/12

PP: 48-59

Keywords:

Self-Efficacy, Social Performance, students' Adjustment to school

Abstract

The aim of this study was to investigate the structural model of relationship between self-efficacy and social performance with mediating role of students' adjustment to school. The present research is descriptive correlational in terms of method and applied in terms of purpose. The statistical population consisted of all 6190 students at the secondary high school of Sari city in the academic year 2019-2020. The statistical sample consisted of 362 people using Krejcie and Morgan table and performing stratified random sampling method by gender. Three standard questionnaires of self-efficacy, social performance and students' adaptation to school were used to collect data. To determine the validity of the instruments, divergent and convergent validity were used, which results indicate the desirability of validity and high validity of these scales. Their reliability was calculated to 0.85, 0.84 and 0.87 respectively by the use of Cronbach's App.. To analyze the obtained data, partial least squares structural equation modeling was implemented through PLS statistical software. The results of this study indicated that there is a significant relationship between self-efficacy and social performance with students' adjustment to school; 95.9% of students' adjustment to school and 96.1% of social performance are explained by self-efficacy and the variable of students' adjustment to school has a mediator effect on the relationship between self-efficacy and social performance. Moreover, fit indices indicate that the proposed model is an appropriate fit.

Corresponding author: Abolghasem Barimani

Address: Department of Educational Management, Neka Branch, Islamic Azad University, Neka, Iran

Tell:

Email: barimani@iauneka.ac.ir

مقاله پژوهشی

مدل ساختاری رابطه بین خودکارآمدی و عملکرد اجتماعی با نقش میانجی سازگاری

دانش آموزان با مدرسه

ابوالقاسم بریمانی¹

1- استادیار گروه مدیریت آموزشی، واحد نکا، دانشگاه آزاد اسلامی، نکا، ایران

چکیده

هدف از مطالعه حاضر ارائه مدل ساختاری رابطه بین خودکارآمدی و عملکرد اجتماعی با نقش میانجی سازگاری دانش آموزان با مدرسه بوده است. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی و از نوع مطالعات کاربردی است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش آموزان مقطع دوم متوسطه شهر ساری در سال تحصیلی 99-98 به تعداد 6190 نفر بوده است. نمونه آماری به تعداد 362 نفر و با استفاده از جدول کرجسی و مورگان و به شیوه نمونه گیری تصادفی طبقه ای بر حسب جنسیت انتخاب شدند. جهت جمع آوری داده ها از سه پرسشنامه استاندارد خودکارآمدی، عملکرد اجتماعی و سازگاری دانش آموزان با مدرسه استفاده شده است. برای تعیین روایی ابزارها از روایی واگرا و همگرا استفاده شد که نتایج حاکی از مطلوب و بالا بودن روایی این مقیاس ها می باشد و پایایی آنها با استفاده از فرمول آلفای کرونباخ برای هر یک به ترتیب برابر 0/85، 0/84 و 0/87 به دست آمد. به منظور تحلیل داده های حاصله، از مدل یابی معادلات ساختاری با کمک روش حداقل مربعات جزئی از نرم افزار آماری پی ال اس استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد که بین خودکارآمدی و عملکرد اجتماعی با سازگاری دانش آموزان با مدرسه رابطه معناداری وجود دارد و مقدار 95/9 درصد از سازگاری دانش آموزان با مدرسه و 96/1 درصد از عملکرد اجتماعی توسط خودکارآمدی تبیین می شود و متغیر سازگاری دانش آموزان با مدرسه اثر میانجی را بر رابطه بین خودکارآمدی و عملکرد اجتماعی دارد. همچنین شاخص های برازندگی مدل حاکی از آن است که مدل ارائه شده از برازش مناسبی برخوردار است.

تاریخ دریافت: 98/9/13

تاریخ پذیرش: 99/5/12

شماره صفحات: 48-59

واژه های کلیدی:

خودکارآمدی، عملکرد اجتماعی، سازگاری
دانش آموزان با مدرسه

* نویسنده مسئول: ابوالقاسم بریمانی

نشانی: . استادیار گروه مدیریت آموزشی، واحد نکا، دانشگاه آزاد اسلامی، نکا، ایران.

پست الکترونیکی: barimani@iauneka.ac.ir

خاص قلمداد می‌شود (Narimani, Khoshnoodnia, Chamachaei, Zahed & Abolghasemi, 2013).

یکی دیگر از متغیرهای مهم و اثرگذار بر عملکرد اجتماعی دانش‌آموزان که در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفته است، سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه است. سازگاری اجتماعی بر این ضرورت متکی است که نیازها و خواسته‌های فرد با منافع و خواسته‌های گروهی که در آن زندگی می‌کند، هماهنگ و متعادل شود؛ در واقع سازگاری اجتماعی شامل سازگاری فرد با محیط اجتماعی خویش است که این سازگاری ممکن است با تغییر دادن خود و یا محیط به‌دست آید. محیط اجتماعی مدرسه نیز در سازگاری دانش‌آموزان مؤثر است. مدرسه نظام اجتماعی کوچکی است که دانش‌آموزان در آن قواعد اخلاقی، عرف اجتماعی، نگرش‌ها و شیوه‌های برقراری ارتباط با دیگران را می‌آموزند. نفوذی که مدرسه در اجتماعی کردن دانش‌آموزان دارد، هم به دلیل وجود همکلاسی‌ها و هم به دلیل وجود معلمان و برنامه‌های آموزشی است. اگر دانش‌آموز خوب هدایت شود، توانایی سازگاری با تغییرات بیش‌تری را خواهد داشت و از موقعیت‌های اجتماعی و تحصیلی لذت بیش‌تری خواهد برد (Hafezian & Pourrazavi, 2017). سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه به توانایی آنها در تطابق با محیط مدرسه اشاره دارد که در این فرآیند دانش‌آموز برای وفق دادن خود با فشارهای بیرونی و درونی محیط مدرسه تلاش می‌کند. در واقع سازگاری با مدرسه به مقدار انطباق دانش‌آموز با شرایط، محیط، انتظارات، درخواست‌ها و ساختارهای اجتماعی حاکم بر محیط مدرسه مربوط می‌شود (Heidari, Fallahi & Hajiloo, 2018).

Sadoughi (2018) در پژوهشی با عنوان رابطه خودکارآمدی و تاب‌آوری تحصیلی با سازگاری و عملکرد تحصیلی دانشجویان علوم پزشکی نشان داد که بین خودکارآمدی تحصیلی با سازگاری تحصیلی و عملکرد تحصیلی و همچنین، بین تاب‌آوری تحصیلی با سازگاری تحصیلی و عملکرد تحصیلی همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین خودکارآمدی تحصیلی و تاب‌آوری تحصیلی، سازگاری تحصیلی و عملکرد تحصیلی را به‌طور معناداری تبیین می‌کنند. (Kushki, Keramati & Hassani, 2018) در پژوهشی با عنوان اثربخشی آموزش خودکارآمدی بر استرس تحصیلی و مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان دختر نشان دادند که آموزش خودکارآمدی بر استرس تحصیلی و مهارت‌های اجتماعی گروه آزمایش تأثیر معنی‌داری داشته است، با آموزش خودکارآمدی، استرس تحصیلی کاهش و مهارت‌های اجتماعی افزایش یافته است. (Sanobar, 2018) در پژوهشی با عنوان رابطه شادکامی، تاب‌آوری و خودکارآمدی تحصیلی با سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان پسر نشان داد که بین

عملکرد اجتماعی در دانش‌آموزان از اهمیت بسیاری برخوردار است؛ زیرا اساس شکل‌گیری مهارت‌های اجتماعی فرد در آن دوران پایه‌گذاری می‌شود؛ بنابراین پرورش مهارت‌های اجتماعی در دوران دانش‌آموزی، بسیار ضروری است و موکول کردن آن به آینده و دوران بزرگسالی ممکن است تغییر آن را بسیار سخت‌تر کند (Rezapour, Mir Saleh, Kheradmand & Shahedi, 2017). عملکرد اجتماعی دانش‌آموز به میزان انطباق او با توقعات محیط مدرسه و جامعه و نیز به کیفیت عملکرد روزانه او در کنار آمدن با خواسته‌های محیطی مانند عملکرد تحصیلی، ارتباط با همسالان، روابط خانوادگی و وظایف خانگی و مراقبت از خویش اشاره دارد (Kiamarsi, Narimani, Sobhi, Gharamaleki & Mikaeli, 2018). به عبارت دیگر عملکرد اجتماعی دانش‌آموز شامل رفتارهایی است که موجب سازگاری او در مواجهه با تغییرات، انتقال آموخته‌ها از یک تکلیف به تکلیف دیگر و همچنین رویارویی با الزامات کاری جدید می‌شود. این مؤلفه هم در سطح فردی و هم در سطح گروهی قابل بررسی است و شامل نیازها و یا فرصت‌هایی است تا به‌طور فعالانه رفتارهای مناسب را در پاسخ به تغییرات موجود افزایش دهد و تحت تأثیر بسیاری از مؤلفه‌های روان‌شناختی قرار می‌گیرد (Golpour & Tarkhan, 2017).

یکی از متغیرهایی که با عملکرد اجتماعی دانش‌آموزان ارتباط دارد و در این پژوهش مورد مطالعه قرار گرفته است، خودکارآمدی است که توانایی فرد برای پیش‌بینی مؤثر راه حل مسأله و استراتژی برای مقابله با تغییرهای زندگی را در بر می‌گیرد. خودکارآمدی مبتنی بر نظریه بندورا بوده و به باورهای فرد در مورد کفایتش به این‌که در یک کار تا چه اندازه‌ای موفق است اشاره دارد (Mohammadifar, Kazemi & Zarei Mate, 2016). در واقع، باورهای خودکارآمدی گونه‌ای از خودارزیابی در مورد شایستگی‌هاست که باورهای فرد در مورد این توانایی، او را در سازمان‌دهی فعالیت‌هایش برای رسیدن به هدف‌هایش کمک می‌کند. خودکارآمدی به قضاوت فرد در مورد توانایی‌های خود برای انجام موفقیت‌آمیز یک تکلیف یا فعالیت گفته می‌شود. این نظریه به نقش اعتماد، اطمینان و عزت‌نفس فرد نسبت به توانایی‌هایش در انجام رفتار خواسته‌شده از وی تأکید دارد. افرادی که خودکارآمدی بالایی دارند شکست‌شان را به تلاش پایین نسبت می‌دهند تا توانایی کم، در مقابل افرادی که خودکارآمدی پایینی دارند شکست‌شان را به توانایی پایین نسبت می‌دهند؛ بنابراین، خودکارآمدی اطمینانی است که شخص، رفتار خاص را با موفقیت به اجرا می‌گذارد و انتظار نتایج به‌دست‌آمده را دارد و عاملی مهم در پیش‌بینی عملکرد تحصیلی در حوزه‌های

مثبت و معنادار وجود دارد. بین سازگاری اجتماعی با عملکرد تحصیلی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. در ابعاد سازگاری اجتماعی قالب اجتماعی، مهارت اجتماعی، روابط خانوادگی، روابط مدرسه‌ای و روابط اجتماعی با عملکرد تحصیلی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد.

Patricia, Pamela & Peter (2019) در پژوهشی با عنوان رابطه خودکارآمدی و عملکرد تحصیلی در دانش‌آموزان مدارس متوسطه نشان دادند که بین اعتقاد به خودکارآمدی و عملکرد تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. (2017) Al-mehsin در پژوهشی با عنوان خودکارآمدی و رابطه آن با مهارت‌های اجتماعی و کیفیت تصمیم‌گیری در بین دانشجویان نشان داد که بین خودکارآمدی با مهارت‌های اجتماعی و کیفیت تصمیم‌گیری رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. (2017) Yadak در پژوهشی با عنوان تأثیر خودکارآمدی ادراک شده بر سازگاری دانشگاهی در دانشجویان نشان داد که بین خودکارآمدی ادراک شده با سازگاری دانشگاهی مانند بعد اراده و پشتکار، بعد عاطفی و بعد تحصیلی رابطه آماری معنی‌داری وجود دارد. (2016) Karamipour & Alemi در پژوهشی با عنوان رابطه بین سازگاری و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان نشان دادند که بین سازگاری آموزشی و اجتماعی با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. (2016) Arul Sekar & Arul Lawrence در پژوهش با عنوان سازگاری عاطفی، اجتماعی، آموزشی دانش‌آموزان دوره متوسطه و رابطه آن عملکرد تحصیلی نشان دادند که بین سازگاری عاطفی، اجتماعی و آموزشی با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان رابطه معناداری وجود دارد. (2015) Sim & Moon در پژوهشی با عنوان روابط بین خودکارآمدی، استرس، افسردگی و سازگاری دانشجویان با دانشگاه نشان دادند که هرچه سازگاری زندگی دانشجویان بهتر باشد، خودکارآمدی بالاتر می‌رود. بین سازگاری با خودکارآمدی تحصیلی همبستگی مثبت و قوی وجود دارد. بین استرس و افسردگی با سازگاری زندگی در دانشگاه رابطه منفی وجود دارد. خودکارآمدی بیش‌ترین تأثیر مثبت را در سازگاری زندگی دانشجویان دارد، علاوه‌براین، دانشجویان دارای سطح بالایی از خودکارآمدی تحصیلی، استرس کمتری داشتند و بهتر با زندگی در دانشگاه سازگار بودند.

بنابراین، تا به حال هیچ پژوهشی رابطه بین خودکارآمدی و عملکرد اجتماعی با نقش میانجی سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه را مورد مطالعه قرار نداده است، مطالعه حاضر با مطالعات دیگر در این زمینه متفاوت است. هم‌چنین این پژوهش در راستای پژوهش‌های قبلی قرار دارد و به تکمیل پیشینه‌های قبلی در ارتباط با موضوع پژوهش کمک می‌کند. لذا با انجام این پژوهش

خودکارآمدی تحصیلی، شادکامی و تاب‌آوری با سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان پسر رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. (2016) Mohammadifar et al در پژوهشی تحت عنوان نقش عملکرد خانواده و خودکارآمدی در سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان نشان دادند که بین عملکرد خانواده و خودکارآمدی با سازگاری دانش‌آموزان رابطه وجود دارد و عملکرد خانواده و خودکارآمدی، سازگاری دانش‌آموزان را پیش‌بینی می‌کنند. (2016) Azizi Nejad در پژوهشی با عنوان بررسی نقش حمایت اجتماعی بر سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان با اثر میانجی رضایت از مدرسه، امید تحصیلی و خودکارآمدی نشان داد که بین متغیرهای حمایت اجتماعی با امیدواری، حمایت اجتماعی و خودکارآمدی، حمایت اجتماعی و رضایت از مدرسه و حمایت اجتماعی و سازگاری همبستگی مثبت و معنادار وجود دارد. هم‌چنین بین متغیرهای امیدواری و سازگاری، خودکارآمدی و سازگاری، رضایت از مدرسه با سازگاری رابطه مستقیم و معنی‌داری وجود دارد. (2015) Bagheri, Ranjbar & Tab واسطه‌ای اعتماد و خودکارآمدی جمعی بر رابطه بین رهبری تحول‌آفرین و عملکرد تیمی نشان دادند که خودکارآمدی جمعی بر رابطه بین رهبری تحول‌آفرین و عملکرد تیمی نقش تعدیلی دارد. (2015) Moradi, Ansari, Kashkoli & Naseri در پژوهشی تحت عنوان بررسی رابطه بین جو یادگیری و سازگاری تحصیلی با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان دختر نشان دادند که بین جو یادگیری و سازگاری تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد و هم‌چنین بین جو یادگیری و عملکرد تحصیلی رابطه معنادار وجود دارد و بین سازگاری تحصیلی و عملکرد تحصیلی نیز ارتباط معناداری وجود دارد. (2015) Temanaeifar & Leith در پژوهشی با عنوان رابطه هوش هیجانی، خودکارآمدی و حمایت اجتماعی با سازگاری دانش‌آموزان دبیرستان نشان دادند که بین هوش هیجانی، خودکارآمدی و حمایت اجتماعی با سازگاری رابطه معناداری وجود دارد و هوش هیجانی، خودکارآمدی و حمایت اجتماعی قادرند تغییرات سازگاری دانش‌آموزان را پیش‌بینی کنند. (2015) Mikaeli Manie, Fathi, Shohodi & Zandi در پژوهشی با عنوان تحلیل روابط بین امید، خودکارآمدی، انگیزش و تنش‌گرها با سازگاری تحصیلی در میان دانشجویان نشان دادند که خودکارآمدی، انگیزش، امید، تنش‌گرهای تحصیلی و سازگاری تحصیلی، روابط معناداری با یکدیگر دارند. هم‌چنین، هر یک از متغیرهای خودکارآمدی، انگیزش، امید و تنش‌گرهای تحصیلی به تنهایی تأثیر معناداری بر سازگاری تحصیلی دارند. (2011) Abtahi & Nadri در پژوهشی با عنوان رابطه خلاقیت و سازگاری اجتماعی با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان متوسطه نشان دادند که بین خلاقیت و ابعاد آن با عملکرد تحصیلی رابطه

روش آلفای کرونباخ 0/85 گزارش کرده‌اند. در این پژوهش نیز مقدار ضریب آلفای کرونباخ برابر 0/85 به‌دست آمد.

پرسشنامه عملکرد اجتماعی: در پژوهش حاضر به‌منظور سنجش عملکرد اجتماعی دانش‌آموزان از مقیاس عملکرد اجتماعی (Price, Spence, Sheffield & Donovan (2002) استفاده شده است که این مقیاس دارای 24 گویه است و دارای چهار مؤلفه عملکرد تحصیلی (سؤالات 1 تا 5)، ارتباط با همسالان (سؤالات 6 تا 12)، روابط خانوادگی و وظایف خانگی (سؤالات 13 تا 18) و مراقبت از خود (سؤالات 19 تا 24) است که سؤالات آن بر اساس یک مقیاس چهار گزینه‌ای (هرگز، به‌ندرت، معمولاً و همیشه) و به ترتیب با نمرات 1 تا 4 نمره‌گذاری می‌شود. ضریب پایایی گزارش شده به‌وسیله (Price et al (2002) برای این مقیاس برابر 0/81 می‌باشد. پایایی این مقیاس توسط (Kiamarsi et al (2018) با روش آلفای کرونباخ 0/79 گزارش شده است. همچنین (Golpour & Tarkhan (2017) نیز پایایی این مقیاس را با استفاده از روش آلفای کرونباخ 0/75 گزارش کرده‌اند در این پژوهش نیز مقدار پایایی این مقیاس با استفاده از روش آلفای کرونباخ برابر 0/84 به‌دست آمد.

پرسشنامه سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه: در پژوهش حاضر به‌منظور سنجش سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه از پرسشنامه سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه (Sinha & Singh (1993) استفاده شده است. این پرسشنامه شامل 60 سؤال می‌باشد؛ که سه مؤلفه سازگاری عاطفی، سازگاری آموزشی و سازگاری اجتماعی را می‌سنجد؛ که سؤالات آن بر اساس یک مقیاس دو گزینه‌ای (بلی و خیر) و به ترتیب با نمرات 1 و صفر نمره‌گذاری می‌شود. مجموع کل نمرات نشان‌دهنده سازگاری عمومی فرد و مجموع نمرات فرد در هر حوزه سازگاری (عاطفی، آموزشی و اجتماعی) مشخص‌کننده سازگاری فرد در آن حوزه است. نمره پایین نشان‌دهنده سازگاری بالاتر و نمره بالا نشان‌دهنده سازگاری پایین‌تر است. مقدار ضریب پایایی این آزمون با روش دو نیمه کردن برابر با 0/95 گزارش شده است. پایایی این مقیاس توسط (Naderi, Bagheri, Darh (2014) Kurdi & Sardoei با روش آلفای کرونباخ 0/74 گزارش شده است. مقدار پایایی این ابزار در این پژوهش نیز با استفاده از روش آلفای کرونباخ برابر 0/87 به‌دست آمد که ضریب قابل قبولی است. درنهایت جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها و تبدیل آن‌ها به اطلاعات معنی‌دار و همچنین آزمون سؤال‌ها و برآوردگی مدل پژوهش از مدل‌بانی معادلات ساختاری با روش حداقل مربعات جزیی و با کمک نرم‌افزار پی ال اس استفاده شده است.

می‌توان وضعیت موجود خودکارآمدی، عملکرد اجتماعی و سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه را شناخت و برنامه‌های لازم را برای افزایش این ویژگی‌ها در نظر گرفت. در واقع با انجام این تحقیق می‌توان به مسئولان آموزش و پرورش پیشنهاد داد که در راستای عملکرد اجتماعی دانش‌آموزان چه اقدام‌هایی انجام دهند تا بر اساس آن کمیّت و کیفیت پیامدها، برون‌دادها، نتایج و تأثیر خودکارآمدی و سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه بر عملکرد اجتماعی دانش‌آموزان مشاهده و ارزیابی شود. بنابراین در راستای پژوهش‌های صورت گرفته و با توجه به مطالب مطرح شده، این پژوهش در صدد پاسخگویی به این سؤال است، که رابطه بین خودکارآمدی و عملکرد اجتماعی با نقش میانجی سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه چگونه است؟

روش پژوهش

پژوهش از نظر هدف کاربردی و از لحاظ روش توصیفی، از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان (پسر و دختر) مقطع دوم متوسطه (پایه‌های دهم، یازدهم و دوازدهم) شهر ساری به تعداد 6190 نفر در سال تحصیلی 99-98 بوده است. برای تعیین حجم نمونه از فرمول کرجسی و مورگان استفاده گردید که بر اساس آن تعداد 363 نفر به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. برای مشخص شدن این تعداد نمونه از جامعه آماری با مشخصات فوق از شیوه نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای بر حسب جنسیت استفاده شده است. در این پژوهش جهت گردآوری داده‌ها از ابزارهای زیر استفاده شد.

پرسشنامه خودکارآمدی: در پژوهش حاضر به‌منظور سنجش خودکارآمدی دانش‌آموزان از پرسشنامه (Moris (2001) استفاده شد. این ابزار شامل 23 سؤال است که سه مؤلفه خودکارآمدی اجتماعی (سؤالات 1 تا 8)، خودکارآمدی تحصیلی (سؤالات 9 تا 16) و خودکارآمدی هیجانی (سؤالات 17 تا 23) را شامل می‌شود. پرسش‌ها با مقیاس پنج درجه‌ای (اصلاً، کم، تا حدودی، زیاد، بسیار زیاد) و به ترتیب با نمرات 1 تا 5 نمره‌گذاری شده است. نمره کل یک فرد از 23 تا 115 متغیر خواهد بود که نمره بین (23 تا 54) بیانگر خودکارآمدی ضعیف و نمره بین (87 تا 115) بیانگر خودکارآمدی خوب است. موریس مقدار پایایی این پرسشنامه را با استفاده از روش تحلیل عاملی برابر 0/70 گزارش نمود. در پژوهش (Behnam Voshani, (2014) Hekmatipour, Vaghei & Asghari Nekah ضریب پایایی این مقیاس 0/72 گزارش شده است. همچنین (Darfshan & Yousefi نیز پایایی این مقیاس را با استفاده از

یافته‌ها

بررسی‌ها در خصوص ویژگی‌های جمعیت شناختی آزمودنی‌ها نشان می‌دهد که 52/5 درصد از پاسخگویان پسر و 47/5 درصد دختر هستند. 27/1 درصد افراد در پایه دهم، 34/5 درصد در پایه یازدهم و 38/4 درصد در پایه دوازدهم می‌باشند.

جهت بررسی نرمال بودن داده‌های پژوهش از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف استفاده شده است که نتایج آن در جدول 1 ارائه شده است.

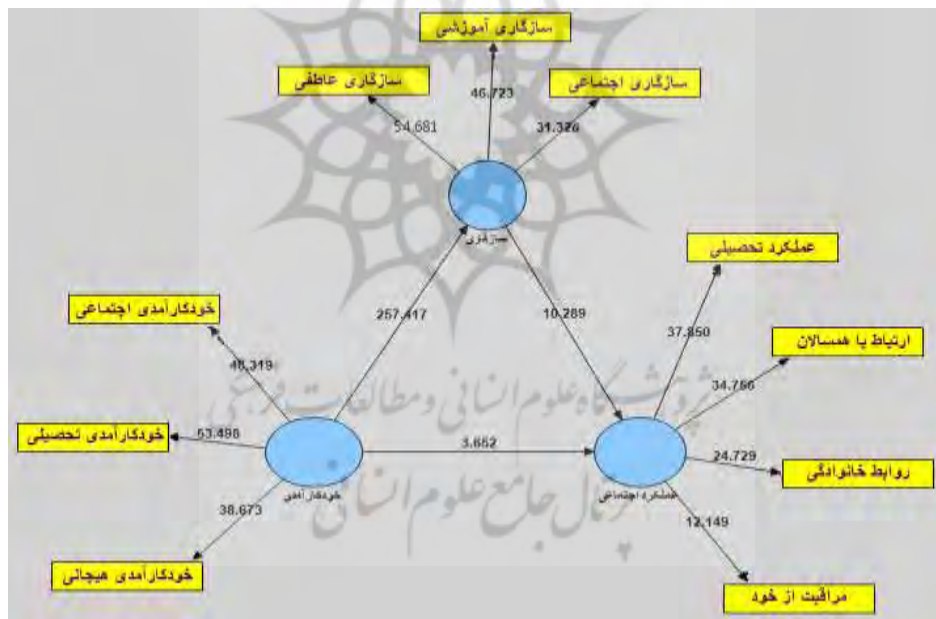
جدول 1- نتایج آزمون نرمال بودن داده‌ها

متغیرها	آماره آزمون	سطح معنی‌داری	نتیجه آزمون
خودکارآمدی	1/183	0/274	نرمال
عملکرد اجتماعی	1/245	0/389	نرمال
سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه	1/712	0/452	نرمال

مبنای تجزیه و تحلیل در آزمون‌های آماری بر اساس نتایج میزان سطح معناداری است. اگر این عدد کم‌تر از 0/05 باشد،

داده‌ها از توزیع نرمال پیروی نمی‌کنند؛ بنابراین با توجه به این که در جدول (1) مقدار سطح معناداری آزمون محاسبه شده برای هر سه متغیر خودکارآمدی، عملکرد اجتماعی و سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه بزرگ‌تر از 0/05 است؛ بنابراین در سطح خطای 0/05 $\alpha =$ و با 95 درصد اطمینان این نتیجه حاصل می‌گردد که متغیرها دارای توزیع نرمال هستند؛ و داده‌ها از توزیع نرمال پیروی می‌کنند. لذا جهت تجزیه و تحلیل استنباطی داده‌ها، استفاده از آزمون‌های آماری پارامتریک مجاز است.

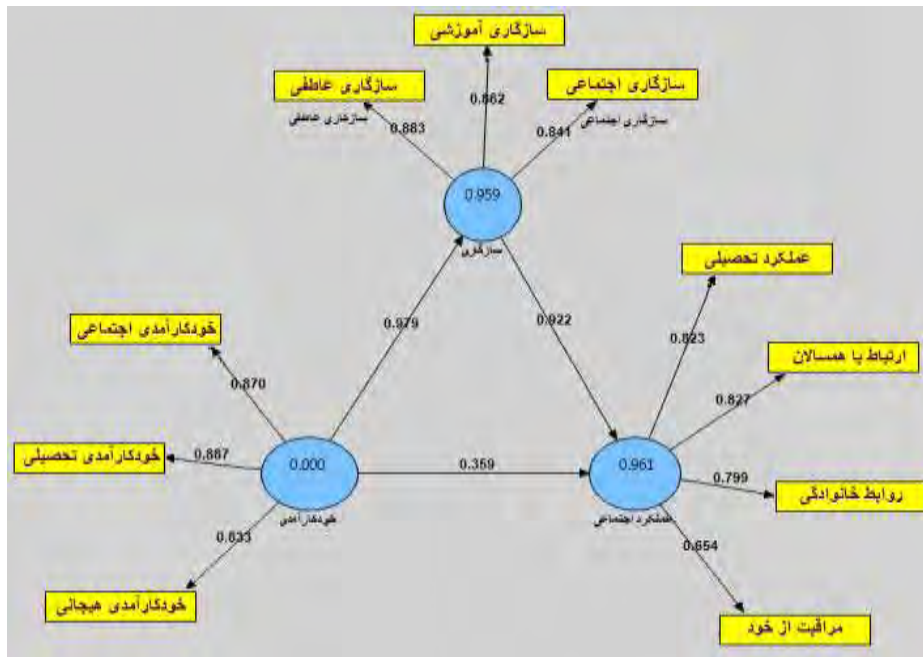
به منظور آزمون فرضیه‌های پژوهش از الگویابی معادلات ساختاری استفاده شده است. در این آزمون ملاک قضاوت، مقدار معناداری است. شکل (1) مدل‌های پژوهش را در حالت معناداری ضرایب (T-value) نشان می‌دهد. این مدل در واقع تمامی معادلات ساختاری (ضرایب مسیر) را با استفاده از آماره T آزمون می‌کند. بر طبق این مدل ضریب مسیر و بار عاملی در سطح اطمینان 95٪ معنادار است، اگر مقدار آماره T خارج بازه (-1/96 تا +1/96) قرار گیرد، در نتیجه بار عاملی یا ضریب مسیر، معنادار نیست.

شکل 1- مدل آزمون شده متغیرهای پژوهش بر مبنای T-value

value محاسبه شده بین دو متغیر خودکارآمدی و سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه برابر 267/41 را نشان می‌دهد که بیانگر وجود رابطه معناداری بین این دو متغیر است. مقدار T-value محاسبه شده بین دو متغیر سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه و عملکرد اجتماعی برابر 10/289 را نشان می‌دهد که بیانگر وجود رابطه معناداری بین این دو متغیر است.

همان‌طوری که در شکل (1) نشان داده شده است، مقادیر T-value برای تمامی مسیرها از مقدار استاندارد قدر مطلق 1/96 بیش‌تر است و گواهی بر وجود رابطه معناداری بین متغیرهای پژوهش دارد. مقدار T-value محاسبه شده بین دو متغیر خودکارآمدی و عملکرد اجتماعی برابر 3/652 را نشان می‌دهد که بیانگر وجود رابطه معناداری بین این دو متغیر است. مقدار T-

شکل 2- مدل آزمون شده متغیرهای پژوهش بر مبنای ضرایب مسیر

استفاده شده از متغیر سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه و مقدار 96/1 درصد از واریانس استفاده شده از متغیر عملکرد اجتماعی توسط متغیر خودکارآمدی تبیین می‌شود؛ بنابراین نتایج پژوهش نشانگر آن است که عوامل پیشنهاد شده به خوبی توانایی اندازه‌گیری مفهوم موردنظر را دارند بر اساس مدل ایجادشده از طریق مدلی ساختاری متغیرهای خودکارآمدی و سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه بر عملکرد اجتماعی دانش‌آموزان مؤثر هستند. خلاصه نتایج الگویابی معادلات ساختاری در جدول شماره (2) ارائه شده است.

هم‌چنین در شکل (2) ضرایب مسیر که بیانگر شدت رابطه است، مشاهده می‌شود. اندازه ضریب مسیر نشان‌دهنده قدرت و قوت رابطه بین دو متغیر است. برخی محققان بر این باورند که ضریب مسیر بزرگ‌تر از 0/1 یک میزان مشخص از تأثیر در مدل را نشان می‌دهد. اعداد روی مسیرها نشان‌دهنده ضریب مسیر، اعداد داخل دایره برای متغیرهای درون‌زا بیانگر R^2 و اعداد روی فلش‌های متغیر پنهان بیانگر بارهای عاملی است. مقدار ضریب تعیین R^2 نیز نشان‌دهنده این مطلب است که چه مقدار از متغیر وابسته به کمک متغیر مستقل تبیین می‌شود. ضرایب مسیر در شکل (2) بیانگر آن است که مقدار 95/9 درصد از واریانس

جدول 2- نتایج آزمون فرضیه اصلی پژوهش

رابطه بین متغیرها	آماره T	اثر غیرمستقیم	اثر کل	نتیجه
خودکارآمدی ← عملکرد اجتماعی	3/652	0/359	0/359	تأیید
خودکارآمدی ← سازگاری دانش‌آموزان	257/41	0/979	0/979	تأیید
سازگاری دانش‌آموزان ← عملکرد اجتماعی	10/289	0/922	0/922	تأیید
خودکارآمدی ← سازگاری دانش‌آموزان ← عملکرد اجتماعی		0/979 * 0/922 = 0/903	0/903	تأیید

تأثیر خودکارآمدی بر عملکرد اجتماعی با نقش میانجی سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه، باید ضریب اثر غیرمستقیم (حاصل ضرب اثر مستقیم خودکارآمدی بر سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه در اثر مستقیم سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه بر عملکرد اجتماعی) محاسبه شود. مقدار ضریب اثر غیرمستقیم خودکارآمدی بر عملکرد اجتماعی برابر 0/903 است که نشان می‌دهد نقش میانجی سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه در رابطه بین

نتایج جدول (2) نشان می‌دهد که اثر مستقیم خودکارآمدی بر عملکرد اجتماعی با ضریب مسیر (0/359) و ($t=3/652$)، اثر مستقیم خودکارآمدی بر سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه با ضریب مسیر (0/979) و ($t=257/41$) و اثر مستقیم سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه بر عملکرد اجتماعی با ضریب مسیر (0/922) و ($t=10/289$) معنادار و مثبت است و با توجه به این نتایج، رابطه بین متغیرهای پژوهش تأیید می‌شود. برای بررسی

سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه تبیین می‌شود و نشان از تأثیر متغیر میانجی دارد.

برازش مدل اندازه‌گیری

برای بررسی برازش مدل اندازه‌گیری از سه معیار پایایی ترکیبی، روایی همگرا و آلفای کرونباخ استفاده می‌شود که برای سنجش پایایی مدل اصلی این پژوهش به بررسی پایایی ترکیبی، روایی همگرا و آلفای کرونباخ پرداخته شده است؛ هم‌چنین تمامی بارهای عاملی گویه‌ها، بیش‌تر از 0/4 بوده است از این‌رو حذف هیچ یک از آن‌ها لازم نیست و می‌توان نتیجه گرفت که مدل دارای پایایی مناسب است.

خودکارآمدی و عملکرد اجتماعی معنی‌دار است و بدین ترتیب سؤال اصلی پژوهش نیز تأیید می‌گردد؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که متغیر سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه اثر میانجی را بر رابطه بین خودکارآمدی و عملکرد اجتماعی دارد. برای تعیین شدت اثر غیرمستقیم، یعنی شدت اثر متغیر میانجی، از آماره‌ای به نام شاخص شمول واریانس VAF استفاده می‌شود که مقدار آن بین صفر و 1 است. هرچه این مقدار به 1 نزدیک‌تر باشد نشان از قوی‌تر بودن تأثیر متغیر میانجی دارد. در واقع این مقدار نسبت اثر غیرمستقیم بر اثر کل را می‌سنجد (Davari & Rezazadeh, 2014).

$$VAF = \frac{0.979 \times 0.922}{(0.979 \times 0.922 + 0.359)} = 0.715$$

این بدان معنی است که 0/71 از اثر کل خودکارآمدی بر عملکرد اجتماعی از طریق غیرمستقیم توسط متغیر میانجی

جدول 3- ارزیابی مدل بیرونی متغیرهای پژوهش

متغیرها	میانگین واریانس استخراج شده (AVE)	پایایی ترکیبی	R ²	آلفای کرونباخ
خودکارآمدی	0/562425	0/879102	-	0/854972
عملکرد اجتماعی	0/531323	0/871019	0/959	0/845342
سازگاری دانش‌آموزان	0/527112	0/888994	0/961	0/870827

همان‌طور که در جدول (3) مشخص شده است، تمامی متغیرها از پایایی ترکیبی بالایی در مدل برخوردارند. پایایی ترکیبی و ضریب آلفای کرونباخ در مورد همه متغیرها بیش‌تر از 0/7 است؛ که بیانگر این است، نتایج پژوهش حاضر در مورد این دو معیار، برازش مناسب مدل را تأیید می‌کند. (Fornell & Larcker 1981) مقدار 0/7 را مقدار ملاک برای این معیار معرفی کرده‌اند. هم‌چنین معیار روایی همگرا که مختص مدل‌سازی معادلات ساختاری است، بررسی شد. این معیار نشان دهنده میانگین واریانس استخراج شده بین هر سازه با شاخص‌های خود است. به بیان ساده‌تر AVE میزان همبستگی یک سازه با شاخص‌های خود را نشان می‌دهد که هرچه این همبستگی بیشتر باشد، برازش نیز بیشتر است. با توجه به جدول (3)، AVE در مورد تمامی متغیرها بیش‌تر از 0/5 است، در نتیجه روایی همگرایی مدل و مناسب بودن برازش مدل‌های اندازه‌گیری تأیید می‌شود؛ یعنی یک متغیر پنهان قادر است بیش از نیمی از واریانس شاخص‌های آشکار خود را تبیین کند؛ بنابراین می‌توان گفت که مدل استفاده‌شده در این پژوهش از کیفیت مناسب برخوردار بوده است.

برازش کلی مدل

پس از بررسی برازش بخش اندازه‌گیری و بخش ساختاری مدل، برازش کلی مدل از طریق معیار GOF که شاخصی برای بررسی برازش مدل جهت پیش‌بینی متغیرهای درون‌زا است، استفاده می‌شود؛ که مقدار آن بین صفر تا یک قرار دارد؛ و مقادیر نزدیک به یک نشانگر کیفیت مناسب مدل هستند؛ و توانایی پیش‌بینی کلی مدل را مورد بررسی قرار می‌دهد و مدل آزمون شده پیش‌بینی متغیرهای مکنون درون‌زا را دارد. این معیار از طریق رابطه زیر محاسبه می‌شود.

$$Gof = \sqrt{\text{communalities} \times R^2}$$

همان‌طور که در جدول (3) مشخص شده است، تمامی متغیرها از پایایی ترکیبی بالایی در مدل برخوردارند. پایایی ترکیبی و ضریب آلفای کرونباخ در مورد همه متغیرها بیش‌تر از 0/7 است؛ که بیانگر این است، نتایج پژوهش حاضر در مورد این دو معیار، برازش مناسب مدل را تأیید می‌کند. (Fornell & Larcker 1981) مقدار 0/7 را مقدار ملاک برای این معیار معرفی کرده‌اند. هم‌چنین معیار روایی همگرا که مختص مدل‌سازی معادلات ساختاری است، بررسی شد. این معیار نشان دهنده میانگین واریانس استخراج شده بین هر سازه با شاخص‌های خود است. به بیان ساده‌تر AVE میزان همبستگی یک سازه با شاخص‌های خود را نشان می‌دهد که هرچه این همبستگی بیشتر باشد، برازش نیز بیشتر است. با توجه به جدول (3)، AVE در مورد تمامی متغیرها بیش‌تر از 0/5 است، در نتیجه روایی همگرایی مدل و مناسب بودن برازش مدل‌های اندازه‌گیری تأیید می‌شود؛ یعنی یک متغیر پنهان قادر است بیش از نیمی از واریانس شاخص‌های آشکار خود را تبیین کند؛ بنابراین می‌توان گفت که مدل استفاده‌شده در این پژوهش از کیفیت مناسب برخوردار بوده است.

برازش مدل ساختاری

برای بررسی برازش مدل ساختاری با روش پی‌اس‌آ در این پژوهش از ضرایب R Squares یا R² استفاده می‌شود. R² معیاری است که برای متصل کردن بخش اندازه‌گیری و بخش

اجتماعی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد، همسو است؛ بنابراین مدرسه به‌عنوان مهم‌ترین مرکز پرورش و اشاعه مهارت‌های اجتماعی در دانش‌آموزان محسوب می‌شود که اساس و پایه‌گذاری عملکرد اجتماعی در دانش‌آموزان در این دوران انجام می‌گیرد و موکول نمودن آن به آینده ممکن است روند شکل‌گیری آن را بسیار سخت و غیرممکن سازد، لذا نظام آموزش و پرورش بیش از هر سازمان دیگری نیازمند ترویج، تقویت و بهبود عملکرد اجتماعی دانش‌آموزان است؛ زیرا عملکرد اجتماعی رابطه مستقیمی با رشد اجتماعی، کمیّت و کیفیت رفتارهای اجتماعی مطلوب و پیشرفت‌های تحصیلی دانش‌آموزان دارد. بی‌گمان داشتن عملکرد اجتماعی مطلوب جهت حضور مؤثر و مفید در جامعه برای انجام فعالیت‌های اجتماعی، نیازمند برخورداری دانش‌آموزان از باورهایی در باره توانمندی‌ها، احساسات، شایستگی‌ها و قابلیت‌های خویش است و خودکارآمدی به‌عنوان یک عامل مهیج، انگیزشی، نیرو دهنده و هدایت‌کننده رفتارهای اجتماعی در دانش‌آموزان در راستای تحقق اهداف آنان است. پس توسعه، تقویت و افزایش خودکارآمدی در دانش‌آموزان می‌تواند ابزاری مفید برای ارتقای عملکرد اجتماعی دانش‌آموزان در مدرسه، خانواده و جامعه باشد.

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که خودکارآمدی بر سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه اثر مستقیم دارد. نتیجه به‌دست‌آمده با پژوهش (Sadoughi (2018) که بین خودکارآمدی تحصیلی و سازگاری تحصیلی همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد؛ و خودکارآمدی، سازگاری تحصیلی را به‌طور معناداری تبیین می‌کند. (Sanobar (2018) که بین خودکارآمدی تحصیلی و سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. (Mohammadifar et al (2016) که بین خودکارآمدی و سازگاری دانش‌آموزان رابطه وجود دارد و خودکارآمدی، سازگاری دانش‌آموزان را پیش‌بینی می‌کند. (Azizi Nejad (2016) که بین خودکارآمدی و سازگاری دانش‌آموزان رابطه مستقیم و معنی‌داری وجود دارد. (Temanaeifar & Leith (2015) که بین خودکارآمدی و سازگاری دانش‌آموزان رابطه معناداری وجود دارد و خودکارآمدی تغییرات سازگاری دانش‌آموزان را پیش‌بینی می‌کند. (Mikaeli Manie et al (2015) که بین خودکارآمدی و سازگاری تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد. (Yadak (2017) که بین خودکارآمدی ادراک‌شده و سازگاری دانشگاهی در دانشجویان رابطه آماری معنی‌داری وجود دارد. (Sim et al (2015) که بین سازگاری زندگی دانشگاهی و خودکارآمدی تحصیلی همبستگی مثبت و قوی وجود دارد و خودکارآمدی بیشترین تأثیر مثبت را در سازگاری زندگی دانشگاهی دانشجویان دارد، همسوست.

به‌طوری‌که Communalities نشانه میانگین مقادیر اشتراکی هر سازه است و R^2 نیز مقدار میانگین مقادیر R Squares سازه‌های درون‌زای مدل می‌باشد. بر اساس جدول شماره (4) مقادیر ضریب تعیین (R^2) به‌دست‌آمده متغیرها به ترتیب برابر 0/959 و 0/961 است که میانگین این ضرایب برابر 0/96 می‌باشد. همچنین مقادیر اشتراکات (میانگین واریانس استخراج‌شده) متغیرها به ترتیب برابر 0/562425، 0/531323 و 0/527112 است که میانگین اشتراکات این سه متغیر برابر 0/540287 می‌شود؛ بنابراین مقدار GOF مدل عبارت است از:

$$\sqrt{0/540287 \times 0/96} = 0/720$$

(Wetzels et al (2009) سه مقدار 0/01، 0/25 و 0/36 را به‌عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای نیکویی برازش معرفی کرده‌اند. با توجه به این که مقدار GOF برابر 0/720 به‌دست آمد و این مقدار بیش‌تر از 0/36 است، نشان از برازش قوی کلی مدل پژوهش دارد؛ بنابراین می‌توان گفت برازش کلی مدل پژوهش بسیار مناسب است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر ارائه مدل ساختاری رابطه بین خودکارآمدی و عملکرد اجتماعی با نقش میانجی سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه بوده است. به‌طورکلی مقادیر شاخص‌های برازندگی مدل نشان دادند که مدل پیشنهادی در این پژوهش، مدلی روا می‌باشد و از برازش بسیار مناسبی برخوردار است. با توجه به سؤال اصلی پژوهش که ارائه مدل ساختاری رابطه بین خودکارآمدی و عملکرد اجتماعی با نقش میانجی سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه چگونه است؟

نتایج پژوهش نشان داد که خودکارآمدی بر عملکرد اجتماعی دانش‌آموزان اثر مستقیم دارد. نتیجه به‌دست‌آمده با پژوهش‌های (Sadoughi (2018) که بین خودکارآمدی تحصیلی و عملکرد تحصیلی همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد، همچنین خودکارآمدی تحصیلی عملکرد تحصیلی را به‌طور معناداری تبیین می‌کند. (Kushki et al Hassani (2018) که آموزش خودکارآمدی بر مهارت‌های اجتماعی تأثیر معنی‌داری دارد. (Mohammadifar et al (2016) که بین عملکرد خانواده و خودکارآمدی دانش‌آموزان رابطه وجود دارد. (Azizi Nejad (2016) که بین حمایت اجتماعی و خودکارآمدی همبستگی مثبت و معنادار وجود دارد. (Bagheri et al (2015) که خودکارآمدی بر عملکرد نقش تعدیلی دارد. (Patricia et al (2019) که بین خودکارآمدی و عملکرد تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. (Al-mehsin (2017) که بین خودکارآمدی با مهارت‌های

خانوادگی و وظایف خانگی و مراقبت از خویش شوند که در نهایت بر اعتقاد دانش‌آموزان درباره میزان توانمندی‌شان در شکل‌گیری مهارت‌های اجتماعی آنان می‌افزاید و این احساس و نگرش، موجب بروز رفتارهای مناسب و مطلوب در دانش‌آموزان می‌شود تا آنان بتوانند با استفاده از مهارت‌های اجتماعی که در دوران دانش‌آموزی کسب می‌کنند در میزان انطباق‌پذیری خویش با توقعات محیط مدرسه و جامعه و نیز ارائه عملکرد مطلوب روزانه در جهت کنار آمدن با خواسته‌های محیطی، به‌طور فعالانه رفتارهای مناسب را در پاسخ به تغییرات موجود از خود بروز دهند و در نتیجه از عملکرد اجتماعی بالاتری برخوردار شوند.

همچنین نتایج حاصل از تحلیل مسیر نشان داد که سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه نقش میانجی را در رابطه بین خودکارآمدی و عملکرد اجتماعی دانش‌آموزان دارد. بر این اساس می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که دانش‌آموزان به‌عنوان یکی از مهم‌ترین اعضای آموزشی در مدرسه در راستای توسعه و گسترش آینده کشور، به‌منظور تأمین و تربیت نیروی انسانی متخصص و موردنیاز بخش‌های مختلف جامعه از جایگاه مهمی برخوردار می‌باشند. به‌طوری‌که تمامی سیاست‌گذاری‌ها و خط‌مشی‌ها در نظام آموزش و پرورش جهت آماده‌سازی و ایجاد صلاحیت‌های لازم و تخصص‌های موردنیاز در دانش‌آموزان می‌باشد تا آنان به‌طور آسان و بدون دغدغه وارد جامعه شوند. با توجه به این‌که خودکارآمدی و سازگاری با مدرسه نقش تعیین‌کننده‌ای در عملکرد فردی و اجتماعی دانش‌آموزان دارد، مدارس باید شرایط و محیط مناسبی را فراهم نمایند تا دانش‌آموزان بتوانند استعدادها و توانایی‌های بالقوه خود را شکوفا نموده و با اقدامات مؤثری که از طریق عملکرد درست، سازگاری با محیط مدرسه و برقراری ارتباط منطقی و مناسب با سایر همسالان انجام می‌دهند، بتوانند استرس‌های عادی و روزمره زندگی خویش را کاهش داده و به شکل قابل قبولی با دیگران رابطه مؤثر و اثربخش‌تری داشته باشند؛ بنابراین در مدارس، شناسایی و قضاوت درباره رفتارهای دانش‌آموزان باید از اهمیت زیادی برخوردار باشد تا از این طریق به حذف رفتارهای ناکارآمد و کاهش تفکرات بدبینانه‌ای که آنان درباره توانایی‌های خویش دارند، اقدام نمود و به آنان کمک کرد تا با اتخاذ تصمیمات درست و مناسب در زندگی فردی، تحصیلی و اجتماعی موفق شوند.

با توجه به نقش مؤثر خودکارآمدی و سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه در عملکرد اجتماعی دانش‌آموزان، پیشنهاد می‌شود طراحی، تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی و تربیتی در مدارس در راستای افزایش حس خودکارآمدی، تقویت سازگاری با مدرسه و بهبود عملکرد اجتماعی دانش‌آموزان انجام گیرد تا بستری

بر این اساس می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که با توجه به نقش مدرسه در امر انطباق و سازگاری دانش‌آموزان با زندگی دوران دانش‌آموزی و گستره آن باعث افزایش تجربه و مهارت‌های تحصیلی، اجتماعی و تربیتی دانش‌آموزان می‌شود و فرصت‌هایی را برای رشد آنان فراهم می‌کند و از سوی دیگر، چنانچه دانش‌آموزان نتوانند به‌طور موفقیت‌آمیزی با مدرسه و چالش‌های دوران دانش‌آموزی سازگار شوند ممکن است از تحصیل در مدرسه بازمانند و یا دچار عدم سازگاری تحصیلی شوند؛ بنابراین خودکارآمدی دانش‌آموزان از جمله مهم‌ترین عواملی هست که سازگاری آنان را در محیط مدرسه بهبود می‌بخشد، لذا باید در مدرسه توسعه و گسترش یابد تا دانش‌آموزان قضاوت صحیحی از میزان توانایی‌های خویش به عمل آورند و با تجزیه و تحلیل منطقی و درست شرایط، موجب افزایش احساس خودکارآمدی خود شوند به‌نحوی که این امر نگرش و انگیزش به سازگاری با مدرسه را در دانش‌آموزان افزایش داده و میزان پیشرفت تحصیلی آنان را بهبود بخشد و سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه فراهم نماید.

همچنین یافته‌های پژوهش نشان داد که سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه بر عملکرد اجتماعی آنان اثر مستقیم دارد. نتیجه به‌دست‌آمده با پژوهش‌های محمدی‌فر و همکاران (1395) که بین عملکرد خانواده و سازگاری دانش‌آموزان رابطه وجود دارد و عملکرد خانواده سازگاری دانش‌آموزان را پیش‌بینی می‌کند. (Azizi Nejad (2016) که بین حمایت اجتماعی و سازگاری همبستگی مثبت و معنادار وجود دارد. (Moradi et al (2015) که بین سازگاری تحصیلی و عملکرد تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد. (Temanaeifar & Leith (2015) که بین حمایت اجتماعی و سازگاری دانش‌آموزان رابطه معناداری وجود دارد. (Abtahi et al (2011) که بین سازگاری اجتماعی و ابعاد آن مانند مهارت اجتماعی، روابط خانوادگی، روابط مدرسه‌ای و روابط اجتماعی با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. (Karamipour et al (2016) که بین سازگاری و اجتماعی با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. (Arul Sekar et al (2016) که بین سازگاری عاطفی، اجتماعی و آموزشی با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان رابطه معناداری وجود دارد، همسوست؛ بنابراین می‌توان نتیجه‌گیری کرد که سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه بر قواعد اخلاقی، عرف اجتماعی، نگرش‌ها، شیوه‌های برقراری ارتباط با دیگران و الگوهای رفتاری آنان تأثیرگذار است و این باور را در دانش‌آموزان به وجود می‌آورد تا با انتخاب رفتارهای واقع بینانه‌تری نسبت به توانمندی خویش، باعث افزایش کیفیت عملکرد خود در زندگی تحصیلی، ارتباط با همسالان، روابط

آموزشی دیگر باید جانب احتیاط را رعایت نمود. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی، مشابه این پژوهش در شهرهای دیگر، مقاطع تحصیلی مختلف و همچنین سایر مدارس و مؤسسات آموزشی گوناگون و با استفاده از روش تحقیق دیگری و به کمک سایر ابزارهای جمع‌آوری داده‌ها، اجرا گردد و نتایج آن با یافته‌های این پژوهش مقایسه شود. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که مدارس و مؤسسات آموزشی بایستی حمایت، تقویت، ترویج و بهبود عملکرد اجتماعی، خودکارآمدی و سازگاری دانش‌آموزان را به‌عنوان امری مهم، سرلوحه برنامه‌های خویش قرار داده تا بتوانند از طریق خودکارآمدی و سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه، عملکرد اجتماعی را در دانش‌آموزان افزایش دهند.

References

- Abtahi, M., & Nadri, K. (2011). The relationship between creativity and social adjustment with the academic performance of high school students in Zanjan. *Educational Management Research*, 3(2): 15-28. [In Persian]
- Al-mehsin, S.A. (2017). Self-Efficacy and Its Relationship with Social Skills and the Quality of Decision-Making among the Students of Prince Sattam Bin Abdul-Aziz University. *International Education Studies*, 10(7): 108-117.
- Arul Sekar, J.M., & Arul Lawrence, A.S. (2016). Emotional, social, educational adjustment of higher secondary school students in relation to academic achievement. *I-maaagrr' Juuraal nn cccc tt iaaal yyyooology* 10(1): 29-35.
- Azizi Nejad, B. (2016). Investigating the role of social support on students' academic adjustment with the mediating effect of school satisfaction, academic hope and self-efficacy. *Research in School and Virtual Learning*, 4(13): 57-68. [In Persian]
- Bagheri, M., Ranjbar, M. H., & Tab, S. (2015). Investigating the mediating role of trust and collective self-efficacy on the relationship between transformational leadership and team performance. *Journal of Research in Educational Systems*, 9(31): 127-162. [In Persian]
- Behnam Voshani, H., Hekmatipour, N., Vaghei, S., & Asghari Nekah, S. M. (2014). A study of social, emotional and educational self-efficacy of 12-7 year old children with major thalassemia in Mashhad city. *Journal of Pediatric Nursing*, 2(2): 49-57. [In Persian]
- Cohen, J. (1988). *Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences*. Lawrence Erlbaum associates, Inc., Hillsdale.
- Darfshan, M., & Yousefi, F. (2017). Investigating the relationship between children's dimensions of self-efficacy and family cultural, social and economic capital. *Applied Sociology*, 28(2): 91-114. [In Persian]
- Davari, A., & Rezazadeh, A. (2014). *Structural equation modeling with PLS*. Tehran: Jahad Daneshgahi [In Persian].
- Fornell, C., & Larcker, D. (1981). Structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of Marketing Research*, 18(1): 39-50.
- Golpour, R., & Tarkhan, M. (2017). The role of depression depression and procrastination in the effect of self-compassion on social-adaptive performance in high school male students. *Knowledge and Research in Applied Psychology*, 18(2): 92-101. [In Persian]
- Hafezian, M. & Pourrezavi, S. (2017). The effectiveness of teaching positive thinking skills on social, emotional and academic adjustment of students. *School Psychology*, 6(1): 26-38. [In Persian]
- Heydari, F., Fallahi, V., & Hajiloo, J. (2018). The role of parenting styles and attachment styles in predicting students' compatibility with school. *School Psychology*, 7(1): 138-151. [In Persian]
- Karamipour, M.R., & Alami, S. (2016). Relationship between the Adjustment and Academic Performance of the 1st Grade High School Students of Zanjan. *International Business Management*, 10(16): 3492-3501.

- Kiamarsi, A., Narimani, M., Sobhi Gharamlaki, N., & Mikaeli, N. (2018). The effectiveness of cognitive-behavioral and positive therapies on social-adaptive performance and academic burnout of perfectionist students. *School Psychology*, 7(2): 240-260. [In Persian]
- Koushki, M., Keramati, H., & Hassani, J. (2018). The effectiveness of self-efficacy education on academic stress and social skills of female students. *School Psychology*, 7(2): 196-213. [In Persian]
- Mikaeli Manie, F., Fathi, G., Shohodi, M., & Zandi, K. (2015). Analysis of the relationship between hope, self-efficacy, motivation and stress with academic compatibility among undergraduate students of Urmia University. *Modern Educational Thoughts*, 11(1): 57-78. [In Persian]
- Mohammadifar, M. A., Kazemi, S., & Zarei Matahkolaei, E. (2016). The role of family performance and self-efficacy in students' social adjustment. *School Psychology*, 5(4): 117-131. [In Persian]
- Moradi, R., Ansari, S., Kashkoli, F., & Naseri, E. (2015). Investigating the relationship between learning atmosphere and academic compatibility with academic performance of female students in Sepidan secondary school, 4th International Conference on Psychology and Social Sciences, March 3, Tehran, Mehr Ishraq Conference. [In Persian]
- Muris, P. (2001) A Brief Questionnaire for Measuring Self-Efficacy in Youths. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 23:145-149.
- Naderi, S., Bagheri, M., Darh Kurdi, A., & Sardoei, G. (2014). Investigating the Relationship between Mother Attachment Styles and Student Adaptability to Parental Education. *Journal of Personality and Individual Differences*, 3(5): 105-123. [In Persian]
- Narimani, M., Khoshnoodnia Chamachaei, B., Zahed, A., & Abolghasemi, A. (2013). The Role of Understanding Teacher Support in Predicting Academic Self-Efficacy Students with Learning Disabilities. *Journal of Learning Disabilities*, 3(1): 109-127. [In Persian]
- Patricia, A. O., Pamela, A. R., & Peter, J. O. A. (2019). Relationship between Self-efficacy and Academic Performance among Orphaned Secondary School Students in Kenya. *International Journal of Psychology and Behavioral Sciences*, 9(3): 39-46.
- Price, C. S., Spence, S. H., Sheffield, J., & Donovan, C. (2002). The development and psychometric properties of a measure of social and adaptive functioning for children and adolescents. *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology*, 31(1): 111-122.
- Rezapour Mir Saleh, Y., Kheradmand, T & Shahedi, S. (2017). The effectiveness of moral intelligence training on social performance and behavioral problems. *Ethics in Science and Technology*, 12(4): 51-62. [In Persian]
- Sadoughi, M. (2018). The relationship between self-efficacy and academic resilience with the compatibility and academic performance of medical students. *Educational Strategies in Medical Sciences*, 11(2): 7-14. [In Persian]
- Sanobar, A. (2018). The relationship between happiness, resilience and academic self-efficacy with academic achievement of tenth grade male students. *Sociology of Education*, 8: 1-15. [In Persian]
- Sim, H.S., & Moon, W.H. (2015). Relationships between Self-Efficacy, Stress, Depression and Adjustment of College Students Indian. *Journal of Science and Technology*, 8(35), DOI: 10.17485/ijst/2015/v8i35/86802, December 2015.
- Temanaeifar, M., & Leith, H. (2015) the relationship between emotional intelligence, self-efficacy and social support with the compatibility of high school students. *New Psychological Research*, 10(39): 25-52. [In Persian]
- Wetzels, M., Odekerken-Schroder, G. & Van Oppen, C. (2009), 'Using PLS path modeling for assessing hierarchical construct models: Guidelines and empirical illustration. *MIS Quarterly*, 33(1): 177.
- Yadak, S.M.A. (2017). The Impact of the Perceived Self-Efficacy on the Academic Adjustment among Qassim University Undergraduates. *Open Journal of Social Sciences*, 5, 157-174.